

Lijoen tukinuittaja

HARRASTUKSET

Kortin pelaaminen, onkiminen

Tukinuittaja on näyttelyssä kuvaamassa uittoperinnettä. Uitto on tapa kuljettaa puutavaraa, pääasiallisesti tukkipuita, vesitse.

Uittajat olivat enimmäkseen tukkijätkiä, mutta moni nainenkin teki erottelussa töitä lisätienestien takia. Erottelussa jokea pitkin kuljetut tukkipuut lajiteltiin omistajittain ja/tai puutavaralajeittain.

Uittajanaaisella on kädessään keksi eli uittohaka, joka oli tukkilaisen tärkein työkalu.

Kiveksen rosvo

HARRASTUKSET

Järvirosvous, soutelu

Kiveksen rosvot olivat Oulujärven tienoilla ihmisiä ahdistellut roistojoukko.

Oulujärvellä riehuneet miehet saalistivat tervansoutajilta Oulussa tervaan vaihdettuja tavaroita, tervoja ja ruokaa. He jakoivat saalistaan Kivesjärven kyläläisten kanssa, joten kukaan ei ilmiantanut heitä.

He ovat olleet tiettävästi ainoat Suomen sisävesien merirosvot.

Kitkan viisas eli neulamuikku

HARRASTUKSET

Vesikirppujen syöminen, parveilu

Kitkan viisas on näyttelyssä mukana kertomassa kaloista ja kalastuksesta.

Kitkan viisas -nimitystä käytetään Koillismaan ylänköalueen järvistä pyydetyistä muikuista. Pieni ja vikkelä muikkukala voi olla joskus hankala saada saaliiksi.

Kitkan viisas uiskentelee Kuusamon ja Posion järvissä ja sitä pyydetään yleensä nuotalla, rysällä tai verkoilla.

Merijärven pyykkäri-Maija

HARRASTUKSET

Neulominen, tarinoiden kertominen

Maija on näyttelyssä kuvaamassa veteen liittyviä naisten töitä. Ennen pesukoneita pyykin pesemisestä vastasivat naiset. Likaiset vaatteet pestiin usein ulkona, talvisin jopa avannossa.

Pyykkäri-Maija asui aikoinaan pienessä mökissään Lahenlammen rannalla Merijärvellä. Hän tienasi perheensä elannon pyykkämällä. Koska juoksevaa vettä ei ollut, Maija kantoi pyykit kiehuvien patojen ääreen joen rannalle. Siellä hän keitti pyykin puhtaaksi ja huuhtoi lopuksi jokivedellä.

Purjelaivan merikapteeni

HARRASTUKSET

Matkustaminen, piipun polttaminen, kissat

Merikapteeni on mukana näyttelyssä kuvaamassa kaupankäyntiä ja purjehdusta. Kapteeni ohjaa ruorin avulla laivaa, joka kuljettaa mukanaan kauppatavaroita. Tavarat on lastattu laivan kyytiin satamassa ja ne kuljetetaan määränpäähänsä läpi merten.

Merikapteeni on taitava ja osaa ohjata laivaa korkeissa aalloissa läpi myrskyjen. Kotona ollessaan kapteeni asuu kaupungissa ja hänen on nähty polttelevan piippuaan laivakissa vieressään.

Muhoksen jättiläinen

HARRASTUKSET

Ihmisten pelottelu, kosken vartiointi

Muhoksen jättiläinen on näyttelyssä mukana kuvaamassa veteen ja koskiin liittyvää tarinankerronnan perinnettä. Tarinan mukaan Muhoksen Pyhäkoski oli ennen jättiläisten valtakuntaa.

Jättiläiset vartioivat mustasukkaisina sitä, että ihmiset eivät pääse laskemaan veneillään heidän kiivaana virtaavaa Pyhäkoskeaan.

Näkki

HARRASTUKSET

lasten säilyttely, sukeltaminen, vesikasvien sekaan piiloutuminen

Näkki on näyttelyssä mukana kuvaamassa veteen liittyvää kansanperinnettä. Näkki on suomalaisen kansanuskon makean veden haltija.

Tarinoiden mukaan näkki vaanii lapsia järvessä tai kaivon pohjalla. Näkiltä suojaudutaan taioilla ja loitsuilla. Veteen mennessä saatetaan tokaista ”näkki maalle, minä veteen”.

Taivalkosken joki-Jussi

HARRASTUKSET

Matkustelu, viulunsoitto

Joki-Jussi on näyttelyssä mukana kuvaamassa jokien kalastusperinnettä. Enimmäkseen Jussi kalasti lijoen latvoilla ja sai saaliikseen lohta, siikaa ja harria. Jussi oli kova suolaamaan kalaa, mikä auttoi kalan säilymisessä.

Toisinaan Joki-Jussi soitteli viulua ja porinoi aittansa portailla. Jussi oli nuorempana kova matkustamaan aina Venäjän Karjalaa myöten, mutta jäi vanhoilla päivillään pitämään taivalkoskelaisia suolakalassa.

Liisa eli tyttö keltaiset kumpparit jalassa

HARRASTUKSET

Lätäköissä hyppiminen kumpparit jalassa, kaarnalaivojen uittaminen puroissa

Liisa on mukana näyttelyssä kuvaamassa lapsuuden huolettomia kesiä. Monella aikuisella on veteen liittyvä muisto: hyppiä rapakoissa riemusta kiljuen, kumpparit jalassa.

Mielessä voi olla myös kaarnalaivan rakentaminen ja sen uittaminen puron virran mukana.